

**LIETUVOS RESPUBLIKOS KELIŲ PRIEŽIŪROS IR PLĖTROS PROGRAMOS FINANSAVIMO
ĮSTATYMO NR. VIII-2032 2, 6, 9 STRAIPSNIŲ IR 2, 5 PRIEDŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-3420
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA**

Institucija, pateikusi pastabas ir pasiūlymus	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba tik iš dalies atsižvelgta į pastabas ir pasiūlymus
Vidaus reikalų ministerijos 2022-09-09 raštas Nr. 1D- 4719	<p>Įstatymo projekte nustatyta, kad tiek kelių rinkliava (6str. 3 d. 1 p.), tiek kelių naudotojo mokestis (6² str. 3 d. 1 p.) nemokamas važiuojant Vidaus reikalų ministerijos ir įstaigų prie šios ministerijos transporto priemonėmis ar jų junginiais, priskirtais kovinei, kovos-mokomajai, mokomajai, rikiuotės ir transportavimo grupėms.</p> <p>„Transporto priemonių priskyrimas tokių rūšių transporto priemonėms nėra aiškiai reglamentuotas ir praktikoje gali kilti klausimų, ar atitinkama transporto priemonė turėtų būti atleista nuo kelių rinkliavos ir kelių naudotojo mokesčio. Pažymėtina, kad valstybės paskirtoms funkcijoms vykdyti policijoje bei kitose vidaus reikalų sistemai priklausančiose įstaigose naudojamos specialiosios transporto priemonės ir kitos tarnybinės transporto priemonės, kurios nebūtinai priskiriamos kovinėms, kovos-mokomosioms, mokomosioms, rikiuotės ir transportavimo grupių transporto priemonėms. Manome, kad vykdydamos paskirtas funkcijas vidaus reikalų sistemos įstaigos neturėtų mokėti kelių rinkliavos ir kelių naudotojo mokesčio už jų visas specialiąsias ir kitas naudojamas tarnybines transporto priemones.“</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pažymėtina, kad Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatyme (toliau – KPPPFĮ) nuostatos dėl minėtos rūšies transporto atleidimo nuo kelių naudotojo mokesčio mokėjimo įtvirtintos nuo 2001 m. pabaigos. 2020 m. pabaigoje, KPPPFĮ papildžius nuostatomis dėl kelių rinkliavos, kelių rinkliavos nemokėjimas įtvirtintas tokios pačios rūšies transportui.</p> <p>Vadovaujantis Direktyvos 1999/62/EB nuostatomis Europos Sąjungos valstybė narė, įvesdama ir taikydama kelių rinkliavą ir (arba) kelių naudotojo mokesčių sistemą, turi teisę numatyti šių rinkliavų ir mokesčių kompensaciją.</p> <p>Valstybės įmonė Lietuvos automobilių kelių direkcija, nuo 2023-01-02 tampa akcine bendrove, o jos pajamos iš kelių rinkliavos bus skiriamos Valstybinės reikšmės kelių priežiūrai, palaikymui ir plėtrai. Siekiant įgyvendinti teisės aktuose nustatytus įpareigojimus, pasiekti strateginiame plane nustatytus tikslus ir rodiklius bei akcininko (Susisiekimo ministerijos) Lūkesčių rašte AB LAKD iškeltus strateginius tikslus, turi būti užtikrintas pakankamas specialiųjų įpareigojimų finansavimas iš kelių rinkliavos pajamų. Dėl šių priežasčių siūlome neplėsti KPPPFĮ nustatyto subjekto, kuriems būtų netaikomas kelių rinkliavos mokestis (pagal KPPPFĮ 6 str. 3 d.), sąrašo.</p> <p>Šiuo metu nėra pateikti duomenys, kiek sumažėtų kelių rinkliava išplėtus siūlomas lengvatas. Esant pagrįstam poreikiui ir siekiui išplėsti taikomų kelių rinkliavos lengvatų sąrašą, siūlytume įvertinti VRM pateiktą pasiūlymą ir svarstyti kompensavimo mechanizmo taikymo galimybę, numatant analogišką kompensavimo tvarką iš valstybės biudžeto lėšų, kaip numatyta persikėlimo keltu į (iš) Kuršių neriją (-os) tvarkos apraše akcinės bendrovės „Smiltynės perkėlos“ teikiamų paslaugų atveju. Atkreipiame dėmesį, kad, patikslinus įstatymo įsigaliojimo formuluotę įstatymo projekte, neliko poreikio kelių naudotojo mokesčio nuostatoms. Jos yra numatytos KPPPFĮ ir galios iki 2024 m. sausio 1 d. (iki keičiamo įstatymo projekto įsigaliojimo).</p>

<p>Asociacijos „Lietuvos keliai“ 2022-10-10 raštas Nr. 34</p>	<p>Nepritariama Projekto 5 straipsnyje numatyti 9 straipsnio pakeitimo redakcijai, kurioje siūloma Papildyti 9 straipsnio 1 dalį nauju 27 punktu: „27. Akcinės bendrovės „Kelių priežiūra“ veiklai, susijusiai su valstybinės reikšmės kelių tinklo priežiūra.“.</p> <p>„Asociacijos nuomone Seimui priėmus šį siūlymą būtų įtvirtinta valstybinės reikšmės kelių tinklo priežiūros monopolija, patikint šią veiklą ir finansavimą išskirtinai akcinei bendrovei „Kelių priežiūra“ (AB „Kelių priežiūra“). Toks reguliavimas, neišsprendus kitų esamų AB „Kelių priežiūra“ veiklos problemų, būtų valstybės pagalba ir iš esmės iškreiptų sąžiningą konkurenciją kelių sektoriuje.“</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Lietuvos Respublikos kelių įstatymo 5 straipsnyje nustatyta, kad kelių projektavimo, tiesimo, statybos, rekonstravimo ir taisymo (remonto) darbai vykdomi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Valstybinės reikšmės kelių, kurie, vadovaujantis Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymu, yra priskirti infrastruktūrai, turinčiai strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui, priežiūrai šis reikalavimas nėra nustatytas.</p> <p>Atsižvelgiant į valstybinės reikšmės kelių strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui, bendrovė, vykdanči valstybinės reikšmės (magistralinių, krašto ir rajoninių) kelių priežiūrą ir tvarkymą, įtraukta į Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašą. Be to, bendrovės vykdoma valstybinės reikšmės (magistralinių, krašto ir rajoninių) kelių priežiūra ir tvarkymas yra specialusis įpareigojimas, numatytas Valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių vykdomų specialiųjų įpareigojimų sąraše. Nustatant lėšų skyrimą akcinės bendrovės „Kelių priežiūra“ veiklai, susijusiai su valstybinės reikšmės kelių tinklo priežiūra, nustatomas lėšų skyrimas specialiuosius įpareigojimus vykdančiam subjektui. Tai reiškia, kad bendrovė, teikdama šias paslaugas, neveikia rinkos sąlygomis ir šios paslaugos nepriskirtinos komercinei veiklai. Pažymėtina, kad toks teisinis reglamentavimas neprieštarauja Europos Sąjungos teisei, kadangi valstybės narės, tam tikruose sektoriuose siekdamos užtikrinti viešąjį interesą, turi teisę turėti valstybinį monopolį, jeigu tai yra būtina.</p> <p>Pažymėtina, kad, Susisiekimo ministerijos turimomis žiniomis, šiuo metu AB „Kelių priežiūra“ taiko tarptautinius apskaitos standartus, leidžiančius tinkamai, aiškiai ir skaidriai tvarkyti apskaitą. Bendrovėje visos tiesioginės veiklos sąnaudos atskiriamos ir priskiriamos atitinkamai rangos ir kelių priežiūros veiklai. Nuo 2020 m. AB „Kelių priežiūra“ apskaitoje įdiegtas sąnaudų apskaitos modelis (ABC – <i>activity based costing</i>), kurį taikant netiesioginės veiklos sąnaudos paskirstomos rangos ir priežiūros veikloms, atskiroms sutartims ir projektams. Šie sprendimai leidžia AB „Kelių priežiūra“ atskirti pagrindinės ir papildomos veiklos pajamas ir sąnaudas. AB „Kelių priežiūra“, vykdydama priežiūros darbus ir dalyvaudama rangos konkursuose, išlaiko kaštų paskirstymą pagal veiklas, todėl, vykdydama komercinę veiklą, ji nenaudoja valstybinės reikšmės kelių priežiūros veiklai skirtų išteklių.</p>
---	---	---

